

Література

1. В Україні можуть почати позбавляти волі на термін до 12 років за використання сканерів сигналізації автомобілів. Про дорожній рух: веб-сайт. URL: <https://roadrules.com.ua/pdr-ukraini/pdr-news/47-ugon/avto.html> (дата звернення: 02.10.2020).

2. Судова практика розгляду справ про злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Верховний суд України: веб-сайт URL: [http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/AFB1E90622E4446FC2257B7C00499C02](http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/AFB1E90622E4446FC2257B7C00499C02) (дата звернення: 02.10.2020).

3. Про внесення змін до статті 289 Кримінального кодексу України щодо протидії незаконному заволодінню транспортним засобом: Закон України від 03 вер. 2020 р. № 875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-20#Text> (дата звернення: 02.10.2020).

4. Коментар до статті 359. Незаконне використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації. Юридичні послуги онлайн: веб-сайт. URL: <http://yurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/kodeks/024/356.php> (дата звернення: 02.10.2020).

5. Висновок на проект Закону України «Про внесення змін до статті 289 Кримінального кодексу України щодо невідворотності покарання за незаконне заволодіння транспортним засобом». Liga 360: веб-сайт. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/XH7Q500A.html (дата звернення: 02.10.2020).

6. Курман О. Критерії розмежування шкідливих технічних засобів та технічних засобів негласного отримання інформації. *Национальный юридический журнал: теория и практика*. 2020. № 2. С. 79-84.

УДК 343.74.(043.2)

Нікріцухін А.О., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Лихова С.Я., д.ю.н., професор

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ В СТАНІ СП'ЯНІННЯ (СТ. 286-1 КК УКРАЇНИ)

У ст. 286-1 КК України передбачена кримінальна відповідальність за керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції [1]. У диспозиції зазначеної статті не встановлений рівень допустимого алкогольного сп'яніння, не вказані конкретно лікарські препарати,

що знижують увагу та швидкість, а також відсутнє посилання на норму права, яка визначає їхній перелік.

Одним із актуальних вважаємо питання щодо допустимого рівня алкоголю в організми, при наявності якого допустимо сідати за кермо. В диспозиції ст. 286-1 КК України немає вказівки на допустимий рівень. Його визначення міститься в підзаконному нормативно-правовому акті МВС та МОЗ «Інструкція про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції». Згідно п. 2, п. 7 цього акту, установлення стану алкогольного сп'яніння здійснюється на підставі огляду, який проводиться згідно з вимогами цієї Інструкції поліцейським з використанням спеціальних технічних засобів, показники яких після проведення тесту мають цифровий показник більше 0,2 проміле алкоголю в крові [2]. Також визначення допустимого рівня алкоголю міститься в статті 8 пункті 5 Конвенції про дорожній рух від 08.11.1968 р., яка ратифікована Українською РСР 25.04.1974 р. У ній зазначено, що в національному законодавстві повинні бути передбачені спеціальні положення, що стосуються водіння під впливом алкоголю, а також допустимий законом рівень вмісту алкоголю в крові, а у відповідних випадках – у видихуваному повітрі, перевищення якого є несумісним з керуванням транспортним засобом. У всіх випадках максимальний рівень вмісту алкоголю в крові у відповідності з національним законодавством не повинен перевищувати 0,50 г чистого алкоголю на літр крові або 0,25 мг на літр повітря, що видихається (близько 0,5 проміле) [3]. На законодавчому рівні це питання не врегульоване, тому згідно Конституції України потрібно керуватися положеннями Конвенції та рівнем алкоголю, який визначений у ній, а саме – 0,5 проміле. Але на практиці співробітники правоохоронних органів керуються положеннями підзаконних актів МВС та МОЗ, згідно яких допустимий рівень проміле 0,2. Тобто наявна колізія норм права.

Ми пропонуємо розглянути допустимий рівень алкогольного сп'яніння щодо законодавства інших країн світу. Наприклад: Німеччина – 0,5; Великобританія – 0,8; США – 0,4 – 0,8;

Такий високий рівень проміле порівняно з Україною в цих країнах, на нашу думку, зумовлений тим, що такий рівень сп'яніння не дуже впливає на швидкість реакції, тому і є допустимим. Також, слід зазначити, що деякі продукти, які не викликають алкогольного сп'яніння, можуть піднімати проміле. До таких відноситься кефір –

0,2; квас – 0,4; також йогурт, інші кисломолочні продукти, а також продукти, які викликають бродіння.

На нашу думку, Україні потрібно брати приклад з інших країн та встановити допустимий рівень проміле близько 0,5, який є безпечним під час керування і який довгі роки використовується у законодавстві та практиці зарубіжних країн. Також, слід зазначити, що такий рівень може значно розвантажити правоохоронну систему, бо не будуть оскаржуватись випадки необхідного притягнення до відповідальності за даний злочин через незначне перевищення допустимої норми. Так, згідно Єдиного звіту Генеральної прокуратури України за вересень 2020 про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, більшість злочинів кваліфікованих за ст. 286 КК України були вчинені у стані сп'яніння [4]. Якщо правоохоронні органи кваліфікували алкогольне сп'яніння за нормами, встановленими підзаконним актом МВС та МОЗ (0,2), то можливо, що не всі особи були напідпитку, бо, як зазначено вище, вживання певних продуктів призводить до хибних результатів тестів на проміле. З цього випливає, що підняття допустимих норм алкоголю в крові до міжнародних стандартів на законодавчому рівні зможе розвантажити правоохоронну систему від необгрунтованих підозр.

Отже, підсумовуючи зазначене вище, пропонується встановити на законодавчому рівні допустимий рівень алкогольного сп'яніння, а саме 0,5 проміле.

Література

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

2. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: Наказ МОЗ та МВС від 09 лист. 2015 р. № 1452/735. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15#n16>.

3. Конвенція про дорожній рух від 08 лист. 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_041#Text.

4. Єдиний звіт про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення за вересень 2020 року. Генеральна прокуратура України: веб-сайт. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=114141&libid=100820&c=edit&_c=fo.